

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 13 · 7. november
Sesjonen 2017–2018

Møte tirsdag den 7. november 2017 kl. 10

President: Magne Rommetveit

Dagsorden (nr. 13):

1. Innstilling fra valgkomiteen om valg av medlemmer og varamedlemmer til Stortingets delegasjon til Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europas (OSSEs) parlamentariske forsamling (Innst. 27 S (2017–2018))
2. Innstilling fra Stortingets presidentskap om endringer i Stortingets forretningsorden (Innst. 28 S (2017–2018))
3. Innstilling fra fullmaktskomiteen om riksvalegrets avgjørelse av klager ved stortingsvalget 2017 (Innst. 29 S (2017–2018))
4. Referat

*Minnetale over tidlegare stortingspresident
Jørgen Kosmo***Presidenten:** Ærede medrepresentanter!

Den 24. juli 2017 døde tidligere stortingsrepresentant og stortingspresident Jørgen Hårek Kosmo fra Fauske og Horten, 69 år gammel.

Han representerte Arbeiderpartiet og Vestfold i fem perioder, fra 1985 til 2005. I løpet av denne tiden var han bl.a. leder av justiskomiteen og av kontroll- og konstitusjonskomiteen. I den siste perioden, fra 2001 til 2005, var han Stortingets president. Han var forsvarsminister fra 1993 til 1997, i Gro Harlem Brundtlands tredje regjering og i Thorbjørn Jaglands regjering, og arbeids- og administrasjonsminister i Jens Stoltenbergs første regjering, fra 2000 til 2001. I sine ulike verv opptrådte Jørgen Kosmo alltid som en tydelig politisk leder. Jørgen hadde en særegen evne til å utforme politiske løsninger som det var mulig å mønstre flertall for.

I 2005 utnevnte Stortinget ham til ny riksrevisor. Riksrevisjonen som institusjon fikk et løft gjennom de åtte årene Kosmo satt ved roret. Utad var han tydelig i sin formidling av rapportenes konklusjoner, til tider krass i kritikken, og han levnet ingen tvil om sin upartiskhet. Innad ble han høyt verdsatt som en faglig dyktig, raus og inspirerende leder.

Jørgen Kosmo var forskalingsnekkeren fra Fauske som ble en av Arbeiderpartiets fremste tillitsmenn gjennom en mannsalder, og som bekledd flere av landets høyeste embeter. Som politiker var han kjennetegnet av sin allsidighet, sitt brede engasjement og sin folkelighet. Det blir sagt at han var en mann med interesse for, og innsikt i, nær sagt alt – noe som kom til nytte, enten det var i lokalpolitikken, i rikspolitikken, på Stortinget eller i regjeringen. Han blir også omtalt som en klok og løs-

ningsorientert politiker, en som ga gode råd, var lett å snakke med og en man alltid kunne stole på.

Gjennom hele sitt liv beholdt Kosmo en nordlandsk friskhet i språk og lynne. I folket vil mange med varme minnes en ujålete politiker – mannen med barten, rullingsen. I Arbeiderpartiet nøt han stor respekt, noe han også gjorde på tvers av partiene. Han var raus med sine kolleger, alltid tilgjengelig for å dele sine erfaringer. Og alle fikk ta del i hans lune og tidvis barske humor.

I dag minnes vi en helstøpt tillitsmann som aldri sviktet sine røtter som tømrer, og som var dypt forankret i arbeiderbevegelsen og fagbevegelsen gjennom hele sitt liv.

Vi lyser fred over Jørgen Kosmos minne.

Representantane hørte ståande på minnetalen frå presidenten.

Ole mic Thom messen overtok her presidentplassen.

Presidenten: Representantene Anette Trettebergstuen, Peter Frølich og Liv Signe Navarsete, som har vært permitterte, har igjen tatt sete.

Statsråd Jon Georg Dale overbrakte 6 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Presidenten: Representanten Liv Signe Navarsete vil fremsette et representantforslag.

Liv Signe Navarsete (Sp) [10:07:13]: På vegner av representantane Trygve Slagsvold Vedum, Knut Arild Hareide, Ola Elvestuen, Abid Q. Raja, Willfred Nordlund, Audun Lysbakken, Mona Lill Fagerås og meg sjølv har eg æra av å leggje fram eit forslag om ny gjennomgang av kostnadane og konsekvensane knytte til nedleggninga av Andøya flystasjon.

Presidenten: Representanten Nicholas Wilkinson vil fremsette et representantforslag.

Nicholas Wilkinson (SV) [10:07:46]: På vegne av representanten Solfrid Lerbrekk og meg selv vil jeg fremme et representantforslag om bilstøtteordning også for dem som ikke har inntektsgivende arbeid eller er i utdanning.

Presidenten: Representanten Karin Andersen vil fremsette et representantforslag.

Karin Andersen (SV) [10:08:09]: På vegne av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken og meg sjølv vil jeg framsette forslag om å iverksette umiddelbar stans i all assistert retur og tvangsretur av asylsøkere til Afghanistan fram til Stortinget har behandlet og gjort vedtak vedrørende Dokument 8:47 S for 2017–2018. Jeg ber om

at saken blir behandlet etter forretningsordenens § 39 annet ledd bokstav c.

Presidenten: Representanten Eirik Sivertsen vil fremsette et representantforslag.

Eirik Sivertsen (A) [10:08:57]: På vegne av representantene Anniken Huitfeldt, Martin Kolberg, Jonas Gahr Støre og meg selv vil jeg sette fram forslag om en oppdatert gjennomgang av kostnadene knyttet til samlingen på Evenes av de maritime overvåkningsflyene og den framskutte kampflybasen.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Fra statsministerens kontor foreligger følgende brev til Stortinget, datert 27. oktober 2017:

«Endringer blant statssekretærer

Statsråd ble holdt på Oslo slott 27. oktober 2017 kl. 1100 under ledelse av Hans Majestet Kongen. Det ble truffet følgende vedtak:

Statssekretær Frode Hestnes gis avskjed fra sitt embete som statssekretær for statsråd Bent Høie i Helse- og omsorgsdepartementet og utnevnes på ny som statssekretær for statsminister Erna Solberg.

Statssekretær Ronny Berg gis avskjed fra sitt embete som statssekretær for statsråd Per Sandberg i Nærings- og fiskeridepartementet.

Statssekretær Reynir Jóhannesson gis med virkning fra 3. november 2017 avskjed fra sitt embete som statssekretær for statsråd Ketil Solvik-Olsen i Samferdselsdepartementet.

Politisk rådgiver Veronica Pedersen Åsheim utnevnes til statssekretær for statsråd Per Sandberg i Nærings- og fiskeridepartementet.

Managing associate Tommy Skjervold utnevnes med virkning fra 6. november 2017 til statssekretær for statsråd Ketil Solvik-Olsen i Samferdselsdepartementet.

Reiselivssjef Line Miriam Sandberg utnevnes med virkning fra 10. november 2017 til statssekretær for statsråd Bent Høie i Helse- og omsorgsdepartementet.»

Det refererte brevet foreslås vedlagt protokollen.

– Det anses vedtatt.

Ad behandlingen av statsbudsjett og nasjonalbudsjett

Presidenten: Presidenten vil opplyse om at finanskomiteen har sendt brev til presidentskapet med anmodning om utsettelse av fristene for budsjettbehandlingen, slik de er omtalt i forretningsordenens § 43. Presidenten vil derfor foreslå at Stortinget fraviker bestemmelsen i forretningsordenens § 43 tredje ledd om at finanskomiteen

senest 20. november skal avgi innstilling om nasjonalbudsjettet og statsbudsjettet. Dette medfører at finansinnstillingen avgis 30. november, og at finansdebatten holdes 4. desember.

Som en konsekvens av dette vil det ikke være mulig for Stortinget å behandle fagkomiteenes budsjettinnstillinger innen fristen den 15. desember. Presidenten vil derfor også foreslå at Stortinget fraviker bestemmelsen i forretningsordenens § 43 sjette ledd om at fagkomiteenes budsjettinnstillinger skal være ferdig behandlet senest 15. desember.

Ber noen om ordet?

Jonas Gahr Støre (A) [10:11:51]: Med unntak av høsten 2014 blir dette nok en høst hvor man fraviker etablerte regler for behandling av budsjett. Jeg anerkjenner at finanskomiteens leder i forkant av behandlingen har varslet presidentskapet om at man ønsker å fravike forretningsordenen, og det heter: Det er ikke realistisk å avgi finansinnstillingen i tråd med denne.

Jeg vil på vegne av Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV si at vi er mot dette forslaget. Vi mener at det gir vanskeligere arbeidsforhold for Stortinget og komiteene for å rekke å bli ferdig på en skikkelig måte. Jeg mener at da vi behandlet forretningsordenen og Stortingets regelverk i vårsesjonen for å oppdatere det med tanke på Stortingets arbeidsmåte, burde man heller gått inn for å endre forretningsordenens § 43 enn at vi hvert år skal ha utsettelse som kommer på tampen.

Så på vegne av disse tre partiene vil jeg markere uenighet og motstand mot dette forslaget.

Nikolai Astrup (H) [10:13:14]: Årsaken til at det er bedt om utsettelse nå, er nettopp for å unngå at det kommer forsinkelser på tampen, som representanten Gahr Støre uttrykte det. Jeg synes det er ryddig – når vi ser at den tidsfristen som ble satt, ikke er mulig og realistisk å overholde – at vi varsler Stortinget allerede nå, slik at fagkomiteene kan legge opp et forsvarlig løp. Med en utvidelse av sesjonen med fem dager, slik presidentskapet har innstilt på, vil alle fagkomiteene få et forsvarlig behandlingsopplegg som det er mulig å forholde seg til. Særlig når vi kan planlegge dette nå, mener jeg at det er fornuftig.

Jeg er enig med representanten Gahr Støre i at det er grunn til å se på om forretningsordenen bør endres, men virkeligheten i år er at hvis vi skulle følge forretningsordenen, ville det være avsatt seks dager til budsjettforhandlinger. Det tror jeg alle forstår er urealistisk. Da synes jeg det er ryddig å varsle Stortinget om det allerede nå, og jeg er glad for at presidentskapet har innstilt på en utsettelse.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [10:14:33]: Jeg vil bare anbefale Kristelig Folkepartis representanter om å støtte presidentskapets innstilling, for måten det er lagt opp på, synes jeg er ekstremt krevende for Stortingets arbeid når det gjelder å få en god prosess rundt budsjettet.

Vi i Kristelig Folkeparti la fram vårt alternative budsjett på torsdag. Siste høring i komiteene var på fredag, så vi måtte legge fram budsjettet før høringene i komiteene var ferdig. Det synes jeg er problematisk. Det beste hadde vært at vi hadde hatt gruppemøter i går, etter at høringene var avsluttet, og lagt fram budsjett kanskje i morgen eller onsdag. Å tro at forhandlingene og budsjettet skulle vært ferdig allerede til 12. november – en ville hatt tre–fire dager på det – er urealistisk, og jeg vil si at det er uansvarlig. Derfor vil jeg sterkt anmode om at en endrer prosessen. Langt på vei er prosessen her på huset lagt opp for en flertallsregjering. Det har vi ikke – det har vi ikke hatt. Når en ser på forhandlingene de siste årene, vet en at det tar gjerne to–tre uker. Derfor synes jeg det er mye mer ryddig at en allerede nå varsler at finansdebatten ikke er mulig å gjennomføre den dagen som er satt. Da kan komiteene forberede seg, vite når debattdagene kommer, og da vil hele løpet være mer ryddig. Men jeg vil sterkt be om at presidentskapet ser på en endret prosess, og at høringene kommer tidligere. Da kan vi legge fram bedre alternative budsjett – og kanskje også tidligere – og kanskje få enda bedre tid til forhandlinger ved at finansdebatten kommer tidligere, og at en får bedre tid til de enkelte debattene i komiteene senere.

Presidenten: For øvrig vil presidenten understreke at det er fristene for budsjettavgivelse vi snakker om – ikke utvidelse av sesjonen.

Terje Breivik (V) [10:16:17]: Seksdagersfristen som det var lagt opp til opphavleg, er ikkje berre urealistisk, som komitéleiaren seier, men det vil òg vera heilt uforvarleg. Det trur eg òg dei andre opposisjonspartia, som ikkje har sagt seg villige til å gå inn i forhandlingar med regjeringspartia, eigentleg ser. Eit så stort og omfattande dokument og ei så viktig sak som landets statsbudsjett er for Stortinget, krev nødvendigvis tid. Sjølv om me fire som skal gå i gang med forhandlingar seinare i dag, skulle vera einige i prinsippet om nesten alt som vert lagt på bordet av krav frå Venstre og Kristeleg Folkeparti, treng me den tida, rett og slett til den nødvendige kvalitetssikringa som både Finansdepartementet og dei enkelte fagdepartementa bør gjera, slik at landet får eit statsbudsjett som er så godt kvalifisert som i det heile mogleg. Problemet frå min ståstad – eg har no erfaring med å sitja og forhandla om fire statsbudsjett – er ikkje den tida som me nødvendigvis treng i forhandlingsrommet, men forretningsordenen og/eller kalenderen, som ikkje har nok dagar til å vareta det behovet

ein har med eit mindretallsregjeringsregime, når ein skal behandla eit så omfattande budsjett.

Eg vil verkeleg anbefala presidentskapet å gå nokre rundar og diskutera korleis ein kan leggja opp til ein forretningsorden og ei saksbehandling om hausten som gjer at ein slepp denne seremonien kvar haust, der ein må senda ein formell søknad om avvik frå forretningsordenen.

Eg vil verta overraska om ikkje dei andre opposisjonspartia, med Arbeidarpartiet som forsamlingas største opposisjonsparti, eigentleg er einige i ei slik tankerekkje og er opptekne av ein saksbehandlingsprosess som varetek behovet statsbudsjettet har, framfor på ein måte å gjera eit poeng av at det handlar meir om spel frå dei som forhandlar, enn faktisk heilt nødvendig, ansvarleg arbeid i forhandlingsrommet.

Presidenten: Presidenten vil gjøre oppmerksom på at det blir votering over dette, så representantene bør ikke gå.

Marit Arnstad (Sp) [10:18:56]: For ordens skyld har jeg lyst til å si at dagens budsjettordning ble vedtatt i 1997. Dagens budsjettordning er ikke lagt opp etter flertallsregjeringer. Vi hadde åtte år med mindretallsregjeringer fra 1997 til 2005, og i den perioden var det, med et enkelt unntak, ikke noe problem å holde de fristene som var satt i budsjettordningen. Det er i den siste perioden det har oppstått en situasjon der det å be om unntak fra forretningsordenen nærmest har blitt hovedregelen, og det er det opposisjonspartiene i dag reagerer på.

I vår hadde vi en gjennomgang av forretningsordenen, og det er merkelig at de som i dag står og sier at forretningsordenen er problematisk, ikke i vår tok initiativ til å forandre forretningsordenen, for det er nettopp det en burde ha gjort dersom en mener at en ikke er i stand til å følge den forretningsordenen som Stortinget har hatt siden 1997, under vekslende regjeringer – og mange av dem mindretallsregjeringer.

Jeg vil derfor oppfordre Senterpartiets stortingsgruppe til å stemme mot forslaget fra presidenten.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet.

Votering

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Da er vi klar til å gå til votering.

Presidenten har foreslått at forretningsordenens § 43 tredje og sjette ledd fravikes.

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme mot forslaget.

Votering:

Forslaget fra presidenten ble bifalt med 56 mot 47 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 10.23.55)

Presidenten: Tidsplanen for avgivelse og behandling av budsjettinnstillingene vil bli kunngjort senere.

Sak nr. 1 [10:24:29]

Innstilling fra valgkomiteen om valg av medlemmer og varamedlemmer til Stortingets delegasjon til Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europas (OSSEs) parlamentariske forsamling (Innst. 27 S (2017–2018))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Sak nr. 2 [10:25:02]

Innstilling fra Stortingets presidentskap om endringer i Stortingets forretningsorden (Innst. 28 S (2017–2018))

Morten Wold (FrP) [10:25:26]: Stortingets presidentskap har lagt frem innstilling om endringer i Stortingets forretningsorden. Endringene består dels av en klargjøring av reglene i § 13 om fagkomiteenes sammensetning, dels av korreksjoner av enkelte feil som oppsto i forbindelse med behandlingen av reglementskomiteens rapport våren 2017.

Når det gjelder § 13 om fagkomiteenes sammensetning, foreslås hovedregel og unntak tydeliggjort. Hovedregelen er at alle partigrupper skal ha medlem i finanskomiteen og har rett til å ha medlem i kontroll- og konstitusjonskomiteen. Når det gjelder partigrupper som ikke er representert i alle komiteer, foreslås det tydeliggjort i § 13 at valgkomiteen, etter anmodning fra vedkommende gruppe, i særlige tilfeller kan gjøre unntak fra plikten til å være representert i finanskomiteen. For disse partigruppene kan valgkomiteen også samtykke til at enten finanskomiteens eller kontroll- og konstitusjonskomiteens medlem også er medlem av en annen fagkomité. Det foreslås også inntatt i § 13 at ingen kan være medlem av mer enn to komiteer.

Jeg gjør til slutt oppmerksom på at en liten feil har sneket seg inn i innstillingen. På side 2 skal det stå: «På denne bakgrunn foreslår presidentskapet følgende utforming av § 13 tredje ledd».

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet.

Sak nr. 3 [10:27:04]

Innstilling fra fullmaktskomiteen om riksvalgstyrets avgjørelse av klager ved stortingsvalget 2017 (Innst. 29 S (2017–2018))

Svein Roald Hansen (A) [10:27:18]: Stortinget vedtok enstemmig 6. oktober i år å godkjenne alle de valgte representantenes fullmakter – så man kan ta det med ro. Dette på bakgrunn av tilrådingene fra fullmaktskomiteen i Innst. 1 S for 2017–2018.

Årsaken til at fullmaktskomiteen nå legger fram en ny innstilling til behandling, er at riksvalgstyret har oversendt vedtak i ytterligere to klagesaker som har kommet sent inn.

De to klagene var framsatt overfor Kristiansand kommune innen klagefristen sju dager etter valgdagen, men de er blitt liggende i kommunen og først mottatt av riksvalgstyret den 11. oktober. I komiteens innstilling er det grundig redegjort for klagebehandlingen. Jeg vil derfor bare kort nevne at begge klagene gjelder Kristiansand kommunes valg av valglokaler. Klagerne mener de nye lokalene er dårligere egnet når det gjelder både adkomst og tilgjengelighet, parkering og trafikkmessige forhold, enn det de gamle var.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser i sin saksutredning for riksvalgstyret til at det ikke foreligger informasjon som tilsier at de aktuelle valglokalerne ikke er egnede og tilgjengelige lokaler. Riksvalgstyret har på denne bakgrunn vedtatt at klagene ikke tas til følge.

Komiteen har ingen merknader til riksvalgstyrets avgjørelse.

Komiteen sier seg også enig med riksvalgstyrets påpekning av at det er uheldig at klagene har blitt liggende for lenge i kommunen. Komiteen ber derfor i innstillingen departementet om å innskjerpe klagereglene overfor kommunene, på egnet måte.

La meg også rette en liten feil i innstillingen i komiteens merknader. Det står: «har blitt liggende i kommunene». Det skal være «kommunen», siden det bare dreier seg om Kristiansand kommune.

På denne bakgrunn foreslår fullmaktskomiteen at riksvalgstyrets avgjørelse i de to aktuelle klagesakene vedlegges protokollen.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet.

Votering

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Stortinget er klar til å gå til votering over sakene på dagens kart.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt

v e d t a k :

Som medlemmer og varamedlemmer av Stortingets delegasjon til Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europas (OSSEs) parlamentariske forsamling velges for stortingsperioden 2017–2021:

Medlemmer:

1. Kari Henriksen
2. Åsmund Aukrust
3. Torill Eidsheim
4. Bård Hoksrud
5. Siv Mossleth
6. Ola Elvestuen

Varamedlemmer:

1. For Henriksen: Ingrid Heggø
2. For Aukrust: Nicholas Wilkinson
3. For Eidsheim: Elin Rodum Agdestein
4. For Hoksrud: Sivert Bjørnstad
5. For Mossleth: Knut Arild Hareide
6. For Elvestuen: Mari Holm Lønseth

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 2

Presidentskapet hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt

v e d t a k :

I

I Stortingets forretningsorden gjøres følgende endring:

§ 12 skal lyde:

§ 12 Stortingets fagkomiteer

Samtlige representanter unntatt Stortingets president fordeles på disse fagkomiteene:

1. Arbeids- og sosialkomiteen
2. Energi- og miljøkomiteen
3. Familie- og kulturkomiteen
4. Finanskomiteen
5. Helse- og omsorgskomiteen
6. Justiskomiteen
7. Kommunal- og forvaltningskomiteen
8. Kontroll- og konstitusjonskomiteen
9. Næringskomiteen

10. Transport- og kommunikasjonskomiteen

11. Utdannings- og forskningskomiteen

12. Utenriks- og forsvarskomiteen

§ 13 skal lyde:

§ 13 Sammensetning av fagkomiteene

Straks etter at valgkomiteen er nedsatt, oppnevner den medlemmene til Stortingets fagkomiteer, jf. § 10.

Alle partigrupper bør så langt som mulig være forholdsmessig representert i komiteene.

Alle partigrupper skal ha medlem i finanskomiteen og har rett til å ha medlem i kontroll- og konstitusjonskomiteen. Når det gjelder partigrupper som ikke er representert i alle komiteer, kan valgkomiteen etter anmodning fra vedkommende gruppe i særlige tilfeller gjøre unntak fra plikten til å være representert i finanskomiteen. For disse partigruppene kan valgkomiteen også samtykke til at enten finanskomiteens eller kontroll- og konstitusjonskomiteens medlem også er medlem av en annen fagkomité. Ingen kan være medlem av mer enn to komiteer.

Valgkomiteen gir Stortinget trykt melding om oppnevnelser.

§ 14 nr. 7 til 12 skal lyde:

7. Kommunal- og forvaltningskomiteen: Saker om kommunal forvaltning, regional- og distriktpolitikk, rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner, innvandringspolitikk, boligforhold, bygningssaker, regional planlegging, nasjonale minoriteter, samiske spørsmål unntatt reglene om valg til Sametinget, saker om organisering og virkeområde for statlig forvaltning, statens fellesadministrasjon, statlig personalpolitikk, herunder lønnsforhold, bevilgninger til Det kongelige hus og partistøtte.
8. Kontroll- og konstitusjonskomiteen: Grunnlovssaker og valglovgivning. Saker om Stortingets kontroll med forvaltningen, jf. § 15 første ledd. Saker der Stortinget skal ta stilling til hvorvidt konstitusjonelt ansvar skal gjøres gjeldende, herunder om Stortingets ansvarskommisjon skal anmodes om å foreta nødvendige undersøkelser for å klarlegge grunnlaget for slikt ansvar, jf. § 15 annet og tredje ledd og § 44. Komiteen skal også gjennomgå og gi innstilling til Stortinget om:
  - a) statsrådets protokoller mv., jf. Grunnloven § 75 bokstav f,
  - b) regjeringens årlige melding om oppfølgingen av stortingsvedtak som inneholder en anmodning til regjeringen, og om behandlingen av representantforslag som er vedtatt oversendt regjeringen til utredning og uttalelse,
  - c) dokumenter fra Riksrevisjonen, og andre saker om Riksrevisjonens virksomhet,

- d) meldinger fra Stortingets ombudsmann for forvaltningen, og andre saker om ombudsman-
nens virksomhet,
  - e) meldinger fra Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste, og andre saker om utvalgets virksomhet,
  - f) rapporter fra Stortingets ansvarskommisjon og stortingsoppnevnte granskingskommisjoner.
9. Næringskomiteen: Saker om nærings-, industri- og handelsvirksomhet, skipsfart, statlig eierskapspolitikk, statsgaranti ved eksport mv., konkurranse- og prispolitikk, landbruk, jordbruksavtalen, matpolitikk, fiskeri, fangst, akvakultur og laksefiske.
10. Transport- og kommunikasjonskomiteen: Saker om innenlands transport, post, generelle saker om telekommunikasjon og elektronisk kommunikasjon, fritidsbåter og oppgaver under Kystverket.
11. Utdannings- og forskningskomiteen: Saker om utdanning, barnehager og forskning, herunder koordinering av forskningspolitikken og forskning for landbruk, fiskeri og næringsliv.
12. Utenriks- og forsvarskomiteen: Saker om utenrikspolitiske forhold, militært forsvar, meldinger fra Ombudsmannsnemnda for Forsvaret og andre saker om nemndas virksomhet, utviklingshjelp, saker som angår norske interesser på Svalbard eller i andre polarområder, og – i alminnelighet – saker som gjelder avtaler mellom den norske stat og andre stater eller internasjonale organisasjoner.

§ 15 femte ledd tredje punktum skal lyde:

Ved behandlingen av saker etter § 14 nr. 8 bokstav b) kan komiteen velge å innhente uttalelse fra vedkommende fagkomité som gir grunnlag for utarbeidelse av sin innstilling.

§ 16 sjette ledd annet og tredje punktum skal lyde:

Femte ledd gjelder også for slike fellesmøter. Tredje ledd annet punktum gjelder tilsvarende for varamedlemmer i komiteer som det holdes fellesmøte med.

§ 17 sjette ledd siste punktum skal lyde:

Bestemmelsene i § 16 *sjunde* ledd annet til og med siste punktum gjelder tilsvarende.

§ 51 tredje ledd bokstav a første punktum skal lyde:

Begrensningen gjelder ikke for saksordførere og den statsråd saken hører under.

Nåværende første punktum blir nytt annet punktum.

II

Endringene trer i kraft straks.

V o t e r i n g :

Presidentskapets innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt

v e d t a k :

Riksvalgstyrets avgjørelse – av klager på avviklingen av stortingsvalget 2017 fra Eddie Salvesen og Inge Solvik – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Sak nr. 4 [10:33:11]

Referat

1. (115) Endringer i lov om pensjonstrygd for sjømenn, trygderettslova, folketrygdlova og einsskilde andre lover (Samleproposisjon hausten 2017) (Prop. 7 L (2017–2018))
Enst.: Sendes arbeids- og sosialkomiteen.
2. (116) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 93/2017 av 5. mai 2017 om innlemmelse i EØS-avtalen av rettsaktene som inngår i den tredje energimarkedspakken (Prop. 4 S (2017–2018))
Enst.: Sendes energi- og miljøkomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenriks- og forsvarskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
3. (117) Endringer i energiloven (tredje energimarkedspakke) (Prop. 5 L (2017–2018))
4. (118) Endringer i naturgassloven (tredje energimarkedspakke) (Prop. 6 L (2017–2018))
5. (119) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ola Elvestuen, Carl-Erik Grimstad og Abid Q. Raja om en helhetlig forvaltningsplan for Oslofjorden (Dokument 8:51 S (2017–2018))
Enst.: Nr. 3–5 sendes energi- og miljøkomiteen.
6. (120) Samtykke til ikke å utbetale andre rate av driftstilskuddet til Islamsk Råd Norge for 2017 (Prop. 9 S (2017–2018))
Enst.: Sendes familie- og kulturkomiteen.
7. (121) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjersti Toppe, Liv Signe Navarsete, Sigbjørn Gjelsvik og Sigrid Simensen Ilsøy om å redusere andelen innsattsstyrt finansiering i spesialisthelsetjenesten og ikke la innsattsstyrt finansiering videre-

- føres ned på sykehus- og avdelingsnivå (Dokument 8:49 S (2017–2018))
Enst.: Sendes helse- og omsorgskomiteen.
8. (122) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjersti Toppe, Sigrid Simensen Ilsøy og Emilie Enger Mehl om å la Vinmonopolet overta taxfree-salget av alkoholholdig drikke ved Avinors luftfarts-virksomheter (Dokument 8:50 S (2017–2018))
Enst.: Sendes helse- og omsorgskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for transport- og kommunikasjonskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
9. (123) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Karin Andersen, Lars Haltbrekken, Une Bastholm og Bjørnar Moxnes om midlertidig stans i uttransport av asylsøkere til Afghanistan frem til et uavhengig ekspertutvalg har gjennomført en åpen vurdering av regelverk og praksis i disse sakene m.m. (Dokument 8:47 S (2017–2018))
10. (124) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Rigmor Aasrud, Stein Erik Lauvås, Siri Gåsemyr Staalesen, Jorodd Asphjell og Kari Henriksen om innføring av sårbarhetskriterier ved vurderingen av midlertidig opphold i asylsaker til enslige mindreårige (Dokument 8:52 S (2017–2018))
Enst.: Nr. 9 og 10 sendes kommunal- og forvaltningskomiteen.
11. (125) Endringer i vegtrafikkloven (køyrerøykontroll og fartsskrivar) og samtykkje til godkjenning av vedtak nr. 122/2016 i EØS-komiteen om innlemming i EØS-avtala av forordning (EU) nr. 165/2014 (Prop. 8 LS (2017–2018))
Enst.: Sendes transport- og kommunikasjonskomiteen, unntatt B, som foreslås sendt transport- og kommunikasjonskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenriks- og forsvarskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
12. (126) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Martin Henriksen, Jette F. Christensen, Torstein Tvedt Solberg og Nina Sandberg om studentombud (Dokument 8:48 S (2017–2018))
Enst.: Sendes utdannings- og forskningskomiteen.
13. (127) Rapport fra Stortingets delegasjon til Nordisk råd for virksomheten 2. halvår 2016-1. halvår 2017 (Dokument 17 (2017–2018))
14. (128) Eksport av forsvarsmateriell fra Norge i 2016, eksportkontroll og internasjonalt ikke-sprednings-samarbeid (Meld. St. 5 (2017–2018))
Enst.: Nr. 13 og 14 sendes utenriks- og forsvarskomiteen.
15. (129) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Karin Andersen og Lars Haltbrekken om å iverksette umiddelbar stans i all assistert retur og tvangsretur av asylsøkere til Afghanistan frem til Stortinget har behandlet og gjort vedtak vedrørende Dokument 8:47 S (2017–2018) (Dokument 8:56 S (2017–2018))
- Presidenten:** Referatsak nr. 15 foreslås behandlet etter forretningsordenens § 39 annet ledd bokstav c.
Rigmor Aasrud har bedt om ordet.
- Rigmor Aasrud (A) [10:35:02]:** Arbeiderpartiet kan støtte forslaget om å hastebehandle Dokument 8:47, men før Stortinget tar stilling til realiteten i forslaget, er det nødvendig at både utenriksministeren og statsråden for integrering og innvandring kommer til Stortinget.
Sammen med Venstre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, SV, Rødt og Miljøpartiet De Grønne har vi derfor i dag sendt et brev til de berørte statsråder der vi ber dem om å gi en redegjørelse i Stortinget før saken realitetsbehandles.
Jeg ber presidentskapet om å legge til rette for at det kan skje raskt.
- Nikolai Astrup (H) [10:35:55]:** Jeg vil bare kort presisere at hvis Stortinget ønsker at de to statsrådene skal komme og redegjøre, vil Høyre selvfølgelig ikke motsette seg det.
- Presidenten:** Ber flere om ordet til referatsak nr. 15? Så synes ikke. Det er dermed vedtatt.
Dermed er sakene på dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 10.36.

